

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

**Έκθεση
για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
έτους 2017.**

Αθήνα, Μάρτιος 2018

Υπουργείο Εσωτερικών

Τομέας Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Π. Κανελλοπούλου 4, Τ.Κ. 101 77, Αθήνα

Αποστολή

«Η κατοχύρωση και διατήρηση της δημόσιας τάξης, η προστασία της δημόσιας και κρατικής ασφάλειας, η προστασία του κοινωνικού συνόλου από τις πυρκαγιές, θεομηνίες και άλλες καταστροφές, η εξασφάλιση της πολιτικής άμυνας της χώρας και η συμμετοχή στην εξασφάλιση της εθνικής άμυνας σε συνεργασία με τις ένοπλες δυνάμεις»

(ν.2800/2000, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

Επιμέλεια:

Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Κλάδος Διοικητικής Υποστήριξης και
Ανθρώπινου Δυναμικού
Διεύθυνση Οργάνωσης και
Νομικής Υποστήριξης
Τμήμα Στρατηγικού Σχεδιασμού

Σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία
Πολιτικής Προστασίας.

Αθήνα, Μάρτιος 2018

Περιεχόμενα

Πρόλογος	- 2 -
Εισαγωγή	- 3 -
Κεφάλαιο 1^ο	- 4 -
Υλοποίηση της αποστολής της Ελληνικής Αστυνομίας στο πλαίσιο του σεβασμού των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.	- 4 -
1.Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών και της προστασίας των συνόρων.....	- 4 -
2.Χώροι-Συνθήκες κράτησης.	- 15 -
3.Η αντιμετώπιση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων κατά την αστυνομική δράση.....	- 16 -
4.Δράσεις για την προστασία από την εμπορία ανθρώπων.....	- 19 -
5.Δράσεις για την προστασία από την ενδοοικογενειακή βία.	- 20 -
6.Δράσεις για την προστασία από τη διακίνηση και χρήση ναρκωτικών ουσιών.	- 20 -
7.Δράσεις για την προστασία των ανηλίκων.	- 21 -
8.Δράσεις σε περιπτώσεις εξαφανίσεων ανηλίκων.	- 22 -
9.Δράσεις προστασίας μαθητών και σχολικών συγκροτημάτων κατά τη σχολική περίοδο 2017-2018.	- 23 -
10.Δράσεις για την προστασία από το ηλεκτρονικό έγκλημα.....	- 24 -
11.Δράσεις για την προστασία από το οικονομικό έγκλημα και την αδήλωτη εργασία. .	- 26 -
12.Καλλιέργεια και ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ αστυνομίας-πολίτη.....	- 26 -
13.Διαρκής εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας. .	- 29 -
Κεφάλαιο 2^ο	- 31 -
Υλοποίηση της αποστολής της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στο πλαίσιο του σεβασμού των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.	- 31 -
Επίλογος	- 32 -

Πρόλογος

Η προστασία και η προώθηση της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατομικών ελευθεριών, αποτελούν βασικές αρχές του Συντάγματος της Ελλάδας και αναπόσπαστο τμήμα της εθνικής μας νομοθεσίας. Η Χώρα μας αποδίδει πρωταρχική σημασία στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών όλων των ατόμων που ευρίσκονται εντός της ελληνικής επικράτειας, στη διαφύλαξη των δημοκρατικών θεσμών και στη λειτουργία του κράτους δικαίου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών/Τομέας Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, αρμόδιο για την εσωτερική ασφάλεια της χώρας και το συντονισμό ενός συνόλου Φορέων και Υπηρεσιών (Αστυνομία, Πυροσβεστική, Πολιτική Προστασία, ΕΥΠ), σχεδιάζει, σε στρατηγικό επίπεδο, δράσεις, με στόχο την καταπολέμηση των σύγχρονων απειλών και προκλήσεων, την προστασία όλων των ανθρώπων που διαβιούν στη χώρα από άμεσες ή έμμεσες απειλές βίας, την ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας και τη διασφάλιση των ατομικών τους ελευθεριών.

Σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο περιβάλλον ο ρόλος του Υπουργείου καθίσταται πολυδιάστατος, πολύμορφος και καθοριστικός. Στο πλαίσιο αυτό, προωθούνται συλλογικές διαδικασίες που στηρίζονται στην εξωστρέφεια και τη συνεργασία με την κοινωνία και αναπτύσσονται δράσεις, με σεβασμό προς τη διαφορετικότητα των αντιλήψεων, του τρόπου ζωής και των πολιτιστικών καταβολών όλων των ανθρώπων ανεξαιρέτως, διασφαλίζοντας παράλληλα την αρχή της αντικειμενικότητας και της ίσης μεταχείρισης απέναντι σε όλους.

Η αφοσίωση του προσωπικού στο καθήκον, αποτελεί τον κινητήριο μοχλό για την εκπλήρωση της σημαντικής κοινωνικής αποστολής του Υπουργείου, για την υλοποίηση της οποίας και κατά το έτος 2017, ελήφθησαν μέτρα με κύριο στόχο την προστασία της ανθρωπίνης υπόστασης και των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2018

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών

Νικόλαος Τόσκας

Εισαγωγή

Τα **Ανθρώπινα Δικαιώματα** αποτελούν θεμελιώδεις ηθικές αρχές που προβάλλουν συγκεκριμένα πρότυπα ανθρώπινης συμπεριφοράς, θεμελιώνονται στις πανανθρώπινες αξίες της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, έχουν ως κεντρικό πυρήνα το σεβασμό του ανθρώπου και προστατεύονται ως νομικά δικαιώματα κατά το διεθνές και εθνικό δίκαιο.

Το Υπουργείο Εσωτερικών/Τομέας Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ως φορέας προστασίας των έννομων αγαθών έχει καταδείξει, διαχρονικά, ότι προβαίνει στην υλοποίηση της αποστολής του, σεβόμενο τις ανθρώπινες αξίες και τα ιδανικά, καταπολεμώντας, κατά το δυνατό, κάθε ενέργεια που παραβιάζει και θίγει τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Η ασφάλεια και η διαφύλαξη της ζωής και της περιουσίας όλων των ατόμων ανεξαιρέτως, η πολιτική προστασία και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και ιδίως, του δασικού πλούτου της χώρας από τους κινδύνους πυρκαγιών, θεομηνιών και λοιπών καταστροφών, αποτελούν στρατηγικές προτεραιότητες του, οι οποίες υλοποιούνται με γνώμονα το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Προτεραιότητα, συνεπώς, αποτελεί ο απόλυτος σεβασμός της προσωπικότητας των ανθρώπων, αλλά και η ίση μεταχείριση αυτών χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις, όπως επιτάσσουν, άλλωστε, οι διατάξεις του Συντάγματος, η εθνική και διεθνής νομοθεσία, λαμβανομένων υπόψη και των εκθέσεων-συστάσεων Οργανισμών για την πρόληψη και αντιμετώπιση πράξεων κακομεταχείρισης ατόμων, αλλά και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.

Προς την κατεύθυνση αυτή καταβάλλεται μια συστηματική, πολυεπίπεδη, πολυμέτωπη και αδιάλειπτη προσπάθεια για την περαιτέρω ενίσχυση της παιδείας του προσωπικού στο πλαίσιο του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στοχεύοντας, μεταξύ άλλων και στην ενίσχυση της διαφάνειας του τρόπου δράσης των φορέων του Υπουργείου απέναντι σε όλους τους ανθρώπους, ανεξαιρέτως, που διαβιούν στην Ελλάδα.

Με στόχο, λοιπόν, την εκδήλωση στοχευμένων μέτρων και δράσεων για τη συνεχή βελτίωση στον τομέα αυτό, αναπτύσσονται και τίθενται σε επιχειρησιακή εφαρμογή μηχανισμοί παρακολούθησης και αξιολόγησης της κατάστασης για το σύνολο των δράσεων και ενεργειών που αναπτύχθηκαν από τις Υπηρεσίες του Φορέα με γνώμονα την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ως αυτές παρατίθενται αναλυτικά στην παρούσα Έκθεση.

Κεφάλαιο 1^ο

Υλοποίηση της αποστολής της Ελληνικής Αστυνομίας στο πλαίσιο του σεβασμού των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Οι σύγχρονες προκλήσεις στο εσωτερικό και στο διεθνές περιβάλλον ασφαλείας απαιτούν το σχεδιασμό αποτελεσματικών δράσεων στους τομείς της πρόληψης και καταστολής του εγκλήματος. Παράλληλα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η υλοποίηση των επιχειρησιακών προτεραιοτήτων, το ενδιαφέρον του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας στρέφεται, μεταξύ άλλων, στην εφαρμογή ενός διευρυμένου προγράμματος ανάπτυξης και εκπαίδευσης του αστυνομικού προσωπικού, στον εκσυγχρονισμό του υλικοτεχνικού εξοπλισμού, στην ορθολογική διαχείριση του φαινομένου της παράτυπης μετανάστευσης και στην αποτελεσματική προστασία των συνόρων, με στόχο τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση πάντοτε του σεβασμού των δικαιωμάτων των ατόμων κατά την αστυνομική δράση και της ίσης μεταχείρισης αυτών χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις.

Ο ρόλος της Ελληνικής Αστυνομίας στην άσκηση μιας εθνικής αντεγκληματικής πολιτικής είναι ιδιαίτερα σημαντικός και στην κατεύθυνση αυτή καθίσταται αναγκαία η κατάρτιση του απολογισμού των γενικότερων δράσεων που έλαβαν χώρα κατά το παρελθόν έτος, υπό το πρίσμα των ειδικότερων πρωτοβουλιών που εκδηλώθηκαν για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την αστυνομική δράση. Τα δεδομένα αυτά αποτελούν σημείο αναφοράς για περαιτέρω προβληματισμό κατά το στάδιο ανάλυσης και σχεδιασμού των μελλοντικών δράσεων του Σώματος, προκειμένου αυτό να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στις διαρκώς εξελισσόμενες απαιτήσεις της σύγχρονης πραγματικότητας.

1. Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών και της προστασίας των συνόρων.

1.1. Γενικά.

Η διαχείριση του φαινομένου της παράτυπης μετανάστευσης και κατά το παρελθόν έτος (2017), αποτέλεσε προτεραιότητα όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), γεγονός που ενισχύει την παραδοχή, ότι το εν λόγω φαινόμενο συνιστά μείζον εθνικό, ευρωπαϊκό, αλλά και διεθνές ζήτημα.

Οι προσπάθειες για την εκδήλωση μέτρων οργανωτικού και συντονιστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τα δυο Εθνικά Σχέδια Δράσης «*Εθνική Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων 2014-2020*» και «*Εθνικού Οδικού Χάρτη για το Άσυλο και τις Επιστροφές*», επηρεάστηκαν από την άνευ προηγουμένου προσφυγική/μεταναστευτική ροή των προηγούμενων ετών, ενώ θετική εξέλιξη σημειώθηκε με την υπογραφή της Κοινής Δήλωσης Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας της 18^{ης} Μαρτίου 2016, η οποία συνέβαλε στη σημαντική μείωση των μεικτών μεταναστευτικών ροών από 204.820 (το έτος 2016), σε 68.112 (το έτος 2017).

Ο κρατικός μηχανισμός, παρά την έντονη μεταναστευτική ροή, ανταπεξήλθε, και κατά το έτος 2017, με επάρκεια στη διαχείριση των πολύπλοκων οργανωτικών και ανθρωπιστικών προβλημάτων που πρόβαλαν πιεστικώς προς άμεση επίλυση. Με την αгаστή συνεργασία, τις κοινές προσπάθειες και τη συμβολή των συναρμόδιων κρατικών φορέων, διεθνών Οργανισμών και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, η κατάσταση κατέστη διαχειρίσιμη.

Επιχειρώντας, επί τη βάσει αυστηρών κριτηρίων, την αξιολόγηση του επιπέδου αποτελεσματικότητάς στην επίτευξη των ειδικότερων στόχων του φορέα μας, που συμβάλουν στην εγκαθίδρυση ενός μηχανισμού για την ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών μας συνόρων και των παράτυπα εισερχομένων και διαβιούντων στη Χώρα μας αλλοδαπών, εξάγεται το συμπέρασμα ότι κατεβλήθησαν ουσιαστικές και αποτελεσματικές προσπάθειες στον τομέα αυτό.

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών κατά το έτος 2017, με γνώμονα τη διασφάλιση και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αφορούσαν σε μέτρα για:

- i. την περαιτέρω βελτίωση των διαδικασιών υποδοχής και διαχείρισης των νεοεισερχομένων προσφύγων/παράτυπων μεταναστών από τα ανατολικά θαλάσσια σύνορα της Χώρας μας,
- ii. τη συνέχιση της λειτουργίας των Προαναχωρησιακών Κέντρων Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α.) διασφαλίζοντας αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης,
- iii. την αύξηση του αριθμού των εγκαταστάσεων προαναχωρησιακής κράτησης (στη Λέσβο και στην Κω) και τη δρομολόγηση διαδικασιών για τη λειτουργία Κέντρου Κράτησης στην Σάμο,
- iv. την άμεση καταγραφή των μεταναστών, που διαμένουν σε επίσημα αναγνωρισμένες εγκαταστάσεις στα νησιά, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της κατάστασής τους σε σχέση με τα αιτήματα διεθνούς προστασίας που έχουν καταθέσει,
- v. τη συνέχιση της προσπάθειας για μη κράτηση στα αστυνομικά κρατητήρια υπηκόων τρίτων χωρών, που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής, και την, κατά το συντομότερο δυνατό, μεταφορά αυτών στα Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α.), μετά την ταυτοποίησή τους και την έκδοση των απαραίτητων αποφάσεων,
- vi. την εξασφάλιση των απαραίτητων συνθηκών αξιοπρεπούς κράτησης, σύμφωνα με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και με γνώμονα τις διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας μας,

- vii. τη βελτίωση των ακολουθούμενων πρακτικών υλοποίησης των αναγκαστικών και των εθελοντικών επιστροφών υπηκόων τρίτων χωρών στις χώρες προέλευσής τους,
- viii. την παροχή ολοκληρωμένης εκπαίδευσης στο προσωπικό σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με στόχο την, κατά το δυνατόν, αποτελεσματικότερη εφαρμογή των κανόνων και των αρχών, που διασφαλίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, σύμφωνα με τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας μας,
- ix. την περαιτέρω βελτίωση του επιπέδου συνεργασίας με την Τουρκία, για την αποφασιστική συμβολή στον έλεγχο των μεταναστευτικών ροών, τόσο προς την Ελλάδα, όσο και προς τις χώρες της κεντρικής και της βόρειας Ευρώπης.
- x. την ενδυνάμωση της συνεργασίας με τρίτες γειτονικές χώρες διέλευσης των μεταναστευτικών ροών,
- xi. τη συνεργασία της Ελληνικής Αστυνομίας με τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (FRONTEX) και άλλους Κοινοτικούς Οργανισμούς, καθώς και με λοιπά θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.2. Νομοθετικό έργο.

Το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας προέβη σε νομοθετικές πρωτοβουλίες με την έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων και προεδρικών διαταγμάτων, στο πλαίσιο της στρατηγικής του για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, ως ακολούθως:

- i. η υπ' αριθμ. 8038/23/22-ξε'/28-01-2017 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β'-322/07.02.2017) «*Ίδρυση Προαναχωρησιακού Κέντρου Κράτησης Αλλοδαπών στην Κω*», χωρητικότητας (500) ατόμων, για χρονικό διάστημα μέχρι και την 31-12-2017,
- ii. η υπ' αριθμ. 3406/19-06-2017 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β'-2190/27.06.2017) «*Ίδρυση Προαναχωρησιακού Κέντρου Κράτησης Σάμου*», για χρονικό διάστημα μέχρι και την 31-12-2018,
- iii. η υπ' αριθμ. 8038/23/22-οε'/22-12-2017 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β'-4617/28.12.2017) «*Παράταση λειτουργίας Προαναχωρησιακού Κέντρου Κράτησης Κω*», για χρονικό διάστημα μέχρι και την 31-12-2018,
- iv. το υπ' αριθμ. 7/2017 Π.Δ. (ΦΕΚ Α'-14/04.02.2017) «*Αναδιάταξη-αναδιοργάνωση, σύσταση και λειτουργία περιφερειακών υπηρεσιών Ελληνικής Αστυνομίας*» με το οποίο μεταξύ άλλων προβλέφθηκε η δημιουργία και λειτουργία Τμημάτων Διαχείρισης Μετανάστευσης (Τ.Δ.Μ.) στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου (Σάμο, Λέσβο, Χίο, Κω και Ρόδο),
- v. το υπ' αριθμ. 21/2017 Π.Δ. (ΦΕΚ Α'-35/07.02.2017) «*Ίδρυση Διευθύνσεων Προμηθειών και Ιστορίας Ελληνικής Αστυνομίας και Υπηρεσίας Μη Στελεχωμένων Αεροσκαφών - Τροποποίηση π.δ/των 178/2014, 14/2001 και 584/1985*» με το οποίο,

μεταξύ άλλων, μετονομάστηκε η Διεύθυνση Δίωξης Παράνομης Μετανάστευσης/Α.Ε.Α. σε Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης /Α.Ε.Α., καθώς και τα περιφερειακά Τμήματα Δίωξης Παράνομης Μετανάστευσης, σε Τμήματα Διαχείρισης Μετανάστευσης.

1.3. Δράσεις - πρωτοβουλίες που λήφθηκαν επί ζητημάτων προστασίας των δικαιωμάτων των παράτυπων μεταναστών.

Η αποστολή της Ελληνικής Αστυνομίας, στοχεύει, εν γένει, στην προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και προς τον σκοπό αυτό οι ενέργειες του αστυνομικού προσωπικού εκδηλώνονται με κριτήρια αντικειμενικά, ανεξαρτήτως εθνικοτήτων, θρησκευτικών/πολιτικών πεποιθήσεων, φυλετικών κριτηρίων, διακρίσεων ή άλλων διακριτικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν τους ελεγχόμενους. Για τη διαχείριση της παράτυπης μετανάστευσης στην Ελλάδα κατέστη συνεχής και αδιάλειπτη η παροχή οδηγιών προς το προσωπικό, ώστε οι διενεργούμενοι έλεγχοι να πραγματοποιούνται με γνώμονα τον απόλυτο σεβασμό των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του ελεγχόμενου.

1.3.1. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Άσυλο και τη Μετανάστευση – Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης Αλλοδαπών στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Η Χώρα μας, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το Άσυλο και τη Μετανάστευση (2010) και του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου Δράσης (2013), ανέλαβε και πέτυχε σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα επιτεύγματα, στους τομείς που αφορούν τη βελτίωση της υποδοχής, τις συνθήκες κράτησης, την καθοδήγηση όσων δικαιούνται διεθνή προστασία και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Στο πλαίσιο των αρχών της αλληλεγγύης και της κοινής ευθύνης σε έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο, βάσει και της σαφούς υποχρέωσης, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 7 και 8 της Απόφασης του Συμβουλίου, παρουσιάστηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ο Εθνικός Οδικός Χάρτης ως ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών, που εισέρχονταν από τα ελληνικά ανατολικά θαλάσσια σύνορα, με τη λήψη κατάλληλων μέτρων για το άσυλο, την πρώτη υποδοχή και τις επιστροφές.

Στον «Εθνικό Οδικό Χάρτη για το Άσυλο και τις Επιστροφές» ενσωματώθηκε το Εθνικό Σχέδιο για τις επιστροφές, ενώ ταυτόχρονα συμπεριλήφθηκε το Επιχειρησιακό Πλάνο, για τις διαδικασίες καταγραφής και ταυτοποίησης του συνόλου των νεοαφικνούμενων αλλοδαπών, καθώς και των διαδικασιών επιστροφής κατά το μέρος που αφορά τη διαχείριση των οικονομικού προφίλ μεταναστών (μηχανισμός "HOT SPOT").

Με την έκδοση του ν. 4375/2016 (ΦΕΚ Α' -51/03-04-2016) σημειώθηκαν σημαντικές μεταβολές στον τρόπο διαχείρισης των μεικτών μεταναστευτικών ροών, με κυριότερες αυτών τις αλλαγές στη διαδικασία ασύλου και τη δημιουργία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης στην οποία εντάσσονται και τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα νησιά της Λέσβου, Χίου, Σάμου, Λέρου και Κω. Αρμόδια για την εν γένει λειτουργία των ανωτέρω Κέντρων είναι η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Οι αρμοδιότητες της

Ελληνικής Αστυνομίας έγκεινται στις διαδικασίες ταυτοποίησης και εξακρίβωσης ιθαγένειας και της εξωτερικής φύλαξης και ασφάλειας των εγκαταστάσεων.

Πλέον όλοι οι πρόσφυγες/παράτυποι μετανάστες οι οποίοι εισέρχονται στα προαναφερόμενα νησιά, που αποτελούν τις κύριες πύλες εισόδου στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη, οδηγούνται στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.), όπου και παραμένουν μέχρις ότου υποβληθούν σε διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης, όπου και το σύνολο σχεδόν αυτών, υποβάλλει αίτηση χορήγησης πολιτικού ασύλου.

Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης οι πολίτες τρίτων χωρών ή οι ανιθαγενείς, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί χορήγησης διεθνούς προστασίας ή άλλης μορφής προστασίας (ευάλωτες ομάδες), με απόφαση του Διοικητή του Κέντρου παραπέμπονται στην αρμόδια αστυνομική Αρχή για την υπαγωγή τους σε διαδικασίες απέλασης, επιστροφής ή επανεισοδοχής, κατά τις κείμενες διατάξεις και με απόλυτο σεβασμό στα δικαιώματά τους.

Σημειώνεται ότι η χώρα μας έχει πολυετή συνεργασία με την UNHCR και άλλους Διεθνείς Οργανισμούς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.), που δραστηριοποιούνται στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την εμπειρία των οποίων αξιοποιεί και επιθυμεί να αξιοποιήσει περαιτέρω, διευρύνοντάς την ακόμα περισσότερο στους τομείς του ασύλου και της διαχείρισης των νεοεισερχομένων παράτυπων μεταναστών.

1.3.2. Διοικητική κράτηση αλλοδαπών και εναλλακτικά μέτρα κράτησης.

Η αυξημένη ροή μεταναστών στην ελληνική επικράτεια αποτελεί μείζον ζήτημα με ανθρωπιστική διάσταση και για το λόγο αυτό το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας καταβάλλει συστηματική προσπάθεια, προκειμένου να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του φαινομένου με τρόπο που να διασφαλίζει τον έλεγχο της νομιμότητας των αλλοδαπών στη χώρα μας και το σεβασμό των δικαιωμάτων τους.

Παράλληλα, έχει προσαρμοστεί πλήρως η εθνική μας νομοθεσία προς την κοινοτική σχετικά με την καθοδήγηση όσων δικαιούνται διεθνή προστασία, ενώ στο πλαίσιο της ορθής εφαρμογής της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ «Περί Επιστροφών», δόθηκαν οδηγίες για τη μη κράτηση, σε αστυνομικά κρατητήρια, υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής, και για τη, κατά το συντομότερο δυνατό, μεταφορά τους στα Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α.) με το πέρας της ταυτοποίησής τους και της έκδοσης των απαραίτητων αποφάσεων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο εφαρμογής του ισχύοντος νομικού πλαισίου και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,

- i. για τους νεοεισερχόμενους αλλοδαπούς, που εντοπίζονται στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4375/2016. Πλέον η εφαρμογή της Κοινής Δήλωσης της 18^{ης} Μαρτίου 2016 Ε.Ε. – Τουρκίας, πέραν της μείωσης των

μεταναστευτικών ροών έχει μεταβάλει και τη διαχείρισή τους, για την οποία εκδόθηκε σειρά διαταγών προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες Ελληνικής Αστυνομίας.

- ii. οι αλλοδαποί που εντοπίζονται στο εσωτερικό της Χώρας {ν.3907/2011 (ΦΕΚ Α- 7/26-01-2011)} (παράτυπη είσοδος από νησιά του Ανατολικού Αιγαίου πριν την εφαρμογή της Κοινής Δήλωσης της 18^{ης} Μαρτίου 2016 Ε.Ε. – Τουρκίας, είτε υπήκοοι που εισήλθαν από βόρεια σύνορα της Χώρας μας) και υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 21, τίθενται υπό κράτηση, για την προετοιμασία της επιστροφής, μόνο εάν στη συγκεκριμένη περίπτωση δε δύναται να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά, άλλα επαρκή και λιγότερο επαχθή μέτρα που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 22 του ν.3907/2011.
- iii. οι αλλοδαποί που εντοπίζονται στα εξωτερικά σύνορα της Χώρας (εκτός των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου) κρατούνται το απολύτως απαραίτητο χρονικό διάστημα ώστε να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες υπηρεσιακές διαδικασίες screening (ταυτοποίηση, καταγραφή, δακτυλοσκόπηση, φωτογράφιση) και εν συνεχεία ανάλογα με την κατηγορία – ομάδα στόχο των αλλοδαπών, εφαρμόζεται το μέτρο της κράτησης.

1.3.2.1 Εναλλακτικά μέτρα κράτησης.

Στη χώρα μας, στο πλαίσιο σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου, εφαρμόζονται ως τύποι εναλλακτικής κράτησης η τακτική εμφάνιση ενώπιον των Αρχών και η υποχρέωση της παραμονής σε ένα συγκεκριμένο μέρος (χωρίς περιορισμό της ελευθερίας), ενώ εξετάζεται η εφαρμογή και άλλων εναλλακτικών της κράτησης μέτρων, που ως στόχο έχουν το μικρότερο δυνατό ανθρώπινο κόστος (αποφυγή των δυσχερειών που σχετίζονται με την κράτηση).

Παράλληλα, στα μέτρα που ελήφθησαν ως εναλλακτικά της κράτησης για τη διαχείριση των αλλοδαπών, ήταν και η παραμονή τους στα ανοιχτά ή ημι-ανοιχτά Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, μέχρις ότου επιτευχθεί η επανεισδοχή τους στην Τουρκία (εξέταση αιτημάτων ασύλου, άσκηση ένδικων μέσων), ενώ δίδεται και η δυνατότητα εθελούσιας επιστροφής μέσω προγραμμάτων του Δ.Ο.Μ..

Επίσης, εκδόθηκε σειρά σχετικών διαταγών, ώστε οι αποφάσεις απέλασης /επανεισδοχής (βάσει διαδικασίας επανεισδοχής) να αναστέλλονται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 78 του ν. 3386/05 και του άρθρου 22 παρ. 3 του ν. 3907/11 (εναλλακτικά μέτρα, ευνοϊκότερες διατάξεις), με παράλληλη υποχρέωση παραμονής των αλλοδαπών σε ορισμένο μέρος (οργανωμένοι χώροι φιλοξενίας, όπως στο Καρά Τεπέ στη Λέσβο) και με τον επιπρόσθετο όρο της μη αναχώρησης από το νησί που βρίσκονται.

1.3.2.2 Διοικητική κράτηση.

Το μέτρο της κράτησης (ν.3907/2011 και ν.3386/2005) εφαρμόζεται υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, ήτοι όταν:

- i. υπάρχει κίνδυνος διαφυγής,
- ii. ο υπήκοος τρίτων χωρών αποφεύγει ή παρεμποδίζει την προετοιμασία επιστροφής ή τη διαδικασία απομάκρυνσης,
- iii. συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας,

ενώ για την εφαρμογή του λαμβάνονται υπόψη δεδομένα που αφορούν:

- i. στο ανέφικτο επιστροφής/απέλασης αλλοδαπών (π.χ. Σύριοι, Παλαιστίνιοι κ.λπ.) στους οποίους δίνεται 6μηνη αναβολή απομάκρυνσης με ανανέωση,
- ii. στη διαχείριση των ευάλωτων ομάδων (π.χ. γυναίκες, μονογονεϊκές οικογένειες) και ιδιαίτερος των ανηλικών προσφύγων, ώστε να παρέχεται ο απαιτούμενος βαθμός προστασίας,
- iii. στην υποβολή αιτήματος πολιτικού ασύλου κατά τις διαδικασίες πρώτης υποδοχής,
- iv. στη διαθεσιμότητα κατάλληλων χώρων κράτησης και στη δυνατότητα εξασφάλισης αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης για τους κρατούμενους και
- v. σε τυχόν προηγούμενες συλλήψεις.

Η κράτηση επιβάλλεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα διεκπεραίωσης της διαδικασίας απομάκρυνσης με μέγιστο χρονικό διάστημα τους έξι (6) μήνες, το οποίο δύναται να παραταθεί για επιπλέον δώδεκα (12), στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, παρά τις προσπάθειες των αρμοδίων Υπηρεσιών, η διαδικασία απομάκρυνσης είναι πιθανόν να διαρκέσει περισσότερο, εάν ο υπήκοος της τρίτης χώρας αρνείται να συνεργασθεί ή καθυστερεί η λήψη των αναγκαίων εγγράφων από τρίτες χώρες.

Το δικαίωμα των αλλοδαπών να αμφισβητήσουν το μέτρο κράτησης σε υποθέσεις απέλασης, προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Σε καμία περίπτωση δεν κρατούνται αλλοδαποί αυθαίρετα, ενώ κάθε περίπτωση κρατουμένου αλλοδαπού εξετάζεται σε εξατομικευμένη βάση.

Περαιτέρω, η συνδρομή των προϋποθέσεων της κράτησης επανεξετάζεται αυτεπαγγέλτως ανά 3μηνο από το όργανο που εξέδωσε την απόφαση κράτησης ή της Υπηρεσίας περαιτέρω διαχείρισης του υπηκόου τρίτης χώρας και από τα Διοικητικά Πρωτοδικεία της Χώρας, ενώ για την επιβολή ή τη συνέχιση του μέτρου, λαμβάνεται υπόψη η διαθεσιμότητα κατάλληλων χώρων κράτησης και φυσικά η δυνατότητα εξασφάλισης αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων.

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι ο κύριος επιχειρησιακός στόχος εστιάζεται στην ολοκλήρωση των σχετικών διοικητικών διαδικασιών σε σύντομο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

1.3.3. Ρήτρα μη επαναπροώθησης.

Για την προστασία και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των παράτυπων μεταναστών, που εισέρχονται στη χώρα μας, δόθηκαν σαφείς εντολές και οδηγίες, σε όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, τονίζοντας ιδιαίτερα τη διασφάλιση του

δικαιώματος υποβολής αιτήματος παροχής διεθνούς προστασίας, καθώς και των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων.

Είναι προφανές ότι ουδείς υπό κράτηση αλλοδαπός, που αιτείται διεθνή προστασία επαναπροωθείται έως ότου εξεταστεί η αίτησή του (βούληση υποβολής αιτήματος διεθνούς προστασίας, καταγραφή αιτήματος, εξέταση σε α' βαθμό, εξέταση προσφυγής επί του παραδεκτού), σύμφωνα με τις επιταγές της Σύμβασης της Γενεύης και τις διαδικασίες που προβλέπονται στην Οδηγία 2013/32/ΕΕ, η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική μας νομοθεσία με το ν. 4375/2016.

1.3.4. Εξασφάλιση των απαραίτητων κανόνων υγιεινής και ασφαλούς διαμονής στους χώρους κράτησης.

Το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας αναπτύσσει δράσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για την τήρηση των απαραίτητων συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους κράτησης των αλλοδαπών, σεβόμενο τα δικαιώματά τους.

Για τη διασφάλιση συνθηκών διαβίωσης απολύτως συμβατών με την αξία του ανθρώπου καταβλήθηκε, και κατά το προηγούμενο έτος, αξιόλογη προσπάθεια και επετεύχθη σημαντική βελτίωση στον τομέα της υποδοχής, της καθοδήγησης και των συνθηκών κράτησης των αλλοδαπών, στην οποία συνέβαλε, μεταξύ άλλων και η δημιουργία των κατάλληλων υποδομών ή η αναβάθμιση των ήδη υπάρχοντων Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Προαναχωρησιακών Κέντρων Κράτησης Αλλοδαπών.

Συνεχίστηκε η λειτουργία των επτά (7) Προαναχωρησιακών Κέντρων Κράτησης Αλλοδαπών (ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α), ήτοι της Αμυγδαλέζας, του Ταύρου, της Κορίνθου, της Δράμας, της Ξάνθης, της Ορεστιάδας (Φυλάκιο) και της Λέσβου, λαμβάνοντας μέτρα για τη διασφάλιση των συνθηκών υποδοχής και παραμονής σε ένα αξιοπρεπές περιβάλλον διαβίωσης, ενώ περαιτέρω, ιδρύθηκε και λειτουργεί ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α. στη νήσο της Κω, χωρητικότητας (500) ατόμων. Επιπροσθέτως, εκδόθηκε Κ.Υ.Α. ίδρυσης ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α. στη Σάμο, χωρητικότητας (300) ατόμων και αναμένεται η έναρξη εργασιών, ενώ εξετάζεται και η δημιουργία Κέντρου Κράτησης και στην Χίο.

Με την έκδοση της υπ' αριθ. 8038/23/22-ιγ' από 21-01-2015 Κ.Υ.Α. (σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 8038/23/22-λ' από 29-06-2015 Κ.Υ.Α.) ρυθμίστηκαν τα ζητήματα, που αφορούν στη λειτουργία των ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α., στη διαδικασία κράτησης των παράτυπων μεταναστών, που τελούν υπό καθεστώς νόμιμου περιορισμού της ελευθερίας τους, στις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των κρατούμενων αλλοδαπών, καθώς και στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του προσωπικού. Επιπροσθέτως, για έκαστο εκ των προαναφερομένων Κέντρων έχει συσταθεί μνημόνιο ενεργειών διαχείρισης κρατούμενων και καθηκοντολόγιο της φρουράς κρατητηρίων.

Οι αλλοδαποί, που σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, διαμένουν στα ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α. είναι κρατούμενοι με διαταγή της Αρχής, εφόσον έχουν εκδοθεί σε βάρος τους αποφάσεις

απέλασης/επιστροφής και κατά συνέπεια δεν κυκλοφορούν ελεύθεροι, ούτε εξέρχονται από τα Κέντρα Κράτησης. Επίσης, κρατούνται όσοι κατάγονται από χώρες που είναι εφικτός ο επαναπατρισμός τους, έως την έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων από τις ενταύθα ευρισκόμενες Πρεσβείες.

Στο σύνολο των αλλοδαπών παρέχεται καθημερινά η απαραίτητη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η ψυχοκοινωνική διάγνωση και η στήριξη από το ιατρικό, νοσηλευτικό και λοιπό επιστημονικό προσωπικό του Δημοσίου ή Μη Κυβερνητικών ή άλλων οργανισμών και φορέων, ενώ τα περιστατικά τα οποία δεν δύνανται να αντιμετωπιστούν από τους γιατρούς των Κέντρων Κράτησης Αλλοδαπών, διακομίζονται, με συνοδεία αστυνομικών, για νοσηλεία ή για εξέταση σε εφημερεύον νοσοκομείο ή σε άλλο κατάλληλο νοσηλευτικό ίδρυμα.

Για την πλήρη κάλυψη των όρων υγιεινής και ασφάλειας του προσωπικού και των διαμενόντων αλλοδαπών στις δομές φιλοξενίας παράτυπων μεταναστών, έχουν συνταχθεί οι απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές λειτουργίας αυτών και έχουν λάβει χώρα όλες οι αναγκαίες τεχνικές παρεμβάσεις. Με σκοπό τη λειτουργική ασφάλεια των δομών φιλοξενίας προωθούνται με γοργούς ρυθμούς τα αιτήματα που αφορούν στην κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών ως προς το αστυνομικό προσωπικό, ενώ ως προς τον τομέα της υγιεινής αποτελεί αυτοσκοπό η αξιοπρεπής διαβίωση των αλλοδαπών, που παραμένουν στις προαναφερόμενες δομές.

Περαιτέρω, και στο πλαίσιο ανάθεσης, στο Υπουργείο Υγείας/Ανώνυμη Εταιρία μονάδων Υγείας, έργου παροχής υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης και διερμηνείας στα ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α., πραγματοποιούνται συνεχείς διαβουλεύσεις με το εν λόγω Υπουργείο και τη Διαχειριστική Αρχή (Υ.Δ.Ε.Α.Π), και ήδη το προαναφερόμενο πρόγραμμα ξεκίνησε από τα μέσα Ιανουαρίου τρέχοντος έτους με τη δραστηριοποίηση ιατρών, ψυχιάτρων, νοσηλευτών, διοικητικών υπαλλήλων και επισκεπτών υγείας. Ως εκτιμάται, η πλήρης δραστηριοποίηση του επιστημονικού προσωπικού θα λάβει χώρα σε σύντομο χρονικό διάστημα με την πρόσληψη ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών και διερμηνέων.

Εκπρόσωποι του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες (Ε.Σ.Π.) έχουν καθημερινή πρόσβαση σε όλους τους χώρους κράτησης και επικοινωνούν με τους παράτυπους μετανάστες, με στόχο την παροχή νομικής βοήθειας, προκειμένου να εξασφαλισθεί η πρόσβαση αυτών στη διαδικασία ασύλου και να μπορέσουν να εκπροσωπηθούν κατά τη διάρκεια της εξέτασης των αιτημάτων τους. Σημειώνεται πως το ίδιο συμβαίνει και με εκπροσώπους άλλων φορέων, που ασχολούνται με το θέμα της μετανάστευσης, όπως η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλες Μ.Κ.Ο.

Οι υπό κράτηση αλλοδαποί ενημερώνονται συστηματικά για τον κανονισμό που εφαρμόζεται στις εγκαταστάσεις κράτησης, καθώς και για τα δικαιώματά τους. Για το λόγο αυτό, έχουν αναρτηθεί σε εμφανή σημεία σχετικά έντυπα και τους επιδίδονται

“Πληροφοριακά Δελτία”, μέσω των οποίων ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τα δικαιώματά τους, αναφορικά με την κράτηση και τη διαδικασία ασύλου.

Η σύσταση και λειτουργία των ΠΡΟ.ΚΕ.ΚΑ, μεταξύ άλλων, συνέβαλε:

- i. στην ομοιόμορφη και εύρυθμη λειτουργία των Κέντρων Κράτησης, στην ευπρεπή διαμόρφωση των εγκαταστάσεων και των χώρων, ώστε να εξυπηρετούνται άμεσα οι ανάγκες των κρατουμένων και στην προαγωγή και σεβασμό των δικαιωμάτων αυτών,
- ii. στη φιλοξενία εισερχομένων και διαβιούντων στη χώρα αλλοδαπών σε Κέντρα Κράτησης, με κατάλληλες υποδομές και προδιαγραφές για την πολύμηνη και αξιοπρεπή διαβίωσή τους,
- iii. στην ακρίβεια των καταχωρήσεων στα μητρώα κράτησης και μετακινήσεων των κρατουμένων,
- iv. στη συνεχή παρουσία επαγγελματιών υγείας (ιατρών, νοσηλευτών), στην εξασφάλιση της απαραίτητης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ψυχοκοινωνικής διάγνωσης και στην παροχή κάθε είδους στήριξης, όπου και όταν απαιτείται, εκ μέρους του ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού επιστημονικού προσωπικού του δημοσίου, των Μ.Κ.Ο. ή άλλων Οργανισμών και Φορέων,
- v. στη λειτουργία κλιμακίων της Υπηρεσίας Ασύλου εντός των Κέντρων Κράτησης Αμυγδαλέζας, Κορίνθου, Δράμας, Ξάνθης, Φυλακίου Ορεστιάδας και Λέσβου (οι ανάγκες του ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α. Ταύρου εξυπηρετούνται από το Π.Γ.Α. Αμυγδαλέζας) και στη διαρκή συνεργασία αυτών με την Υπηρεσία Ασύλου, ώστε οι κρατούμενοι να απολαμβάνουν όλες τις εγγυήσεις, που πηγάζουν από τα δικαιώματά τους, και να λαμβάνουν πλήρη ενημέρωση κατά το χρονικό διάστημα της κράτησής τους (ν.4375/2016 «*Οργάνωση και Λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης...*»)

Σημειώνεται ότι οι συνθήκες διαβίωσης στα ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α εναρμονίζονται πλήρως με τα διεθνή πρότυπα διαβίωσης σε κλειστά κέντρα, καθώς:

- i. υφίσταται υπαίθριος χώρος προαυλισμού και άσκησης δραστηριοτήτων,
- ii. η αναλογία χώρου διαμονής εκάστου υπηκόου τρίτης χώρας αντιστοιχεί σε 4 τ.μ. κατ' ελάχιστον,
- iii. παρέχεται πλήρης σίτιση με προσφορά τριών γευμάτων ημερησίως,
- iv. υφίστανται τηλεφωνικές εγκαταστάσεις σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους για την ακώλυτη και άμεση πρόσβαση των κρατουμένων σε αυτές,
- v. παρέχεται προς όλους ανεξαιρέτως η δυνατότητα υποβολής των αιτημάτων τους στο Διοικητή του Κέντρου,

- vi. προάγεται η ελεύθερη επικοινωνία των κρατουμένων με δικηγόρους, με Μ.Κ.Ο. και με άλλους φορείς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (τα στοιχεία των οποίων παρέχονται προς όποιον ενδιαφερόμενο μέσω της φρουράς κρατητηρίων),
- vii. προβλέπονται ξεχωριστοί χώροι θρησκευτικής λατρείας και επιτρέπεται η διατήρηση των προσωπικών αντικειμένων των υπηκόων τρίτων χωρών.

Παράλληλα, ενισχύεται η συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς και λοιπούς φορείς για την ουσιαστική αντιμετώπιση σειράς ζητημάτων, που προκύπτουν κατά την κράτηση των παράτυπων μεταναστών και τη βελτίωση των συνθηκών υποδοχής και φιλοξενίας αυτών, κατά τρόπον ώστε η υλοποίηση των παραπάνω να πραγματοποιείται με γνώμονα τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας και τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες.

Προς το σκοπό αυτό καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες, ώστε να ολοκληρωθούν το συντομότερο δυνατό οι μακρόχρονες διαγωνιστικές διαδικασίες του δημοσίου και να καλυφθούν οι ανάγκες με κονδύλια από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, στο σχεδιασμό για την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος του τομέα Εσωτερικών Υποθέσεων 2014-2020 (Πολυετές Ταμείο AMIF) έχει συμπεριληφθεί σειρά δράσεων η υλοποίηση των οποίων θα συμβάλει, κατά προτεραιότητα, στην αύξηση των επιστροφών, στη διαρκή βελτίωση των συνθηκών κράτησης αλλοδαπών που τελούν υπό επιστροφή, στην αναβάθμιση του επιπέδου διαβίωσής τους και στη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο σεβασμού της αξίας του ανθρώπου, εν γένει.

1.3.5. Συναντήσεις – συνεργασίες με εθνικούς και διεθνείς φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς της διαχείρισης της παράτυπης μετανάστευσης και της προστασίας συνόρων.

Στο πλαίσιο αυτό αναπτύχθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- i. συνεργασία με τοπικούς φορείς και με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς που δραστηριοποιούνται σε θέματα μετανάστευσης στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, για παροχή προς τους νεοεισερχόμενους πρόσφυγες/παράτυπους μετανάστες υπηρεσιών σίτισης, διάθεσης διερμηνέων, τεχνικής βοήθειας, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, διανομής ρουχισμού, ειδών ατομικής υγιεινής κ.λπ.,
- ii. συνεργασία με συναρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες και αρχές των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης και της διακίνησης των παράτυπων μεταναστών, προς και από τη Χώρα μας, καθώς και με τον Frontex και άλλους κοινοτικούς οργανισμούς, καθώς και λοιπά θεσμικά κοινοτικά όργανα,
- iii. υπό το πρίσμα της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια των Κοινών Επιχειρήσεων του Frontex, στελέχη των αρμοδίων Διευθύνσεων του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, σε συνεργασία με την Αξιωματούχο Θεμελιωδών

Δικαιωμάτων του Οργανισμού συνέβαλαν στη δημιουργία μίας νέας δομής, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 1624/2016, με την ονομασία Μηχανισμός Καταγγελιών (Complaints Mechanism). Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του φορέα μας χειρίστηκαν τρεις υποθέσεις ισχυρισμών περί παραβίασης του δικαιώματος υπηκόων τρίτων χωρών στο άσυλο και την προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης (Άρθρα 18 και 19 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ). Για τις εν λόγω υποθέσεις, παρασχέθηκαν οι δέουσες διευκρινίσεις στον Frontex.

2. Χώροι-Συνθήκες κράτησης.

Το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στην εξασφάλιση των απαραίτητων κανόνων υγιεινής και ασφαλούς διαβίωσης όλων των ατόμων, που παραμένουν/κρατούνται τόσο στα ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α, όσο και στα αστυνομικά κρατητήρια, καθώς και στην τήρηση των προαναφερομένων προϋποθέσεων εκ μέρους των Υπηρεσιών που σε συστηματική βάση, διαχειρίζονται μεγάλο αριθμό κρατουμένων (φρούρηση, μεταγωγές κ.λπ.).

Προς τούτο, υφίσταται διαρκής και συνεχιζόμενη προσπάθεια για τη βελτίωση των κτιριακών υποδομών και τη διασφάλιση της υγιεινής διαμονής και προστασίας των κρατουμένων και εφαρμόζεται η καταρτισθείσα τεχνική περιγραφή βάσει της οποίας, κατόπιν αιτήματος έκαστης ενδιαφερόμενης Υπηρεσίας, κατασκευάζονται-ανακατασκευάζονται οι χώροι κράτησης των αστυνομικών Υπηρεσιών.

Η πραγματοποίηση των βελτιωτικών εργασιών που αφορούν τους χώρους κράτησης εκτελούνται κατά το δυνατόν άμεσα, με την προϋπόθεση ότι το κτίριο επιτρέπει τη δυνατότητα παρέμβασης και επιπρόσθετα στην περίπτωση που το οίκημα είναι μισθωμένο, να υφίσταται η ύπαρξη συναίνεσης του ιδιοκτήτη για την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών.

Στα πλαίσια διασφάλισης συνθηκών διαβίωσης απολύτως συμβατές με την αξία του ανθρώπου καταβλήθηκε, το προηγούμενο έτος, αξιόλογη προσπάθεια και επετεύχθη σημαντική βελτίωση στον τομέα της υποδοχής, της καθοδήγησης και των συνθηκών κράτησης όσων δικαιούνται διεθνή προστασία, στην οποία συνέβαλε και η δημιουργία των κατάλληλων υποδομών ή η αναβάθμιση των ήδη υπάρχοντων Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Προαναχωρησιακών Κέντρων Κράτησης Αλλοδαπών.

Για την αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών των επτά (7) Προαναχωρησιακών Κέντρων Κράτησης Αλλοδαπών ανά την επικράτεια προγραμματίστηκαν και υλοποιήθηκαν οι απαιτούμενες ενέργειες για την ένταξη σχετικών δράσεων σε συγχρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρατηρούμενη μετατόπιση των μεταναστευτικών ροών από την περιοχή του Έβρου, οδήγησε στην ανάγκη δημιουργίας κτιριακών υποδομών σε νησιωτικές περιοχές στο

Αιγαίο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες, που εγείρονται, από τον ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό εισερχομένων παράτυπα μεταναστών.

Ειδικότερα, δημιουργήθηκαν νέες υποδομές για τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης και, παράλληλα, ολοκληρώθηκε η κατασκευή του ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α. Κω. Στην περιοχή του Έβρου ολοκληρώθηκε η ανακατασκευή του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης Φυλακίου.

3. Η αντιμετώπιση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων κατά την αστυνομική δράση.

3.1. Γενικά.

Ο ρατσισμός και η ξενοφοβία αντίκεινται ευθέως στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και του κράτους δικαίου, αρχές στις οποίες θεμελιώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ανάγκη καταπολέμησης των εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας προκύπτει από την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων με βάση τα ιδιαίτερα φυσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά ομάδων ή προσώπων (όπως η φυλή, το χρώμα, η θρησκεία, οι γενεαλογικές καταβολές, η εθνική ή εθνοτική καταγωγή και η αναπηρία) και θεμελιώνεται στα δικαιώματα της ανθρώπινης ελευθερίας και αξιοπρέπειας και στις αρχές της δίκαιης και ίσης μεταχείρισης. Τα δικαιώματα και οι αρχές αυτές κατοχυρώνονται σε πολλά διεθνή κείμενα και συμβάσεις, ενώ στην ελληνική έννομη τάξη οι παραπάνω αρχές και δικαιώματα κατοχυρώνονται ιδίως στα άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 2 του Συντάγματος.

Οι ρατσιστικές και ξενοφοβικές εκδηλώσεις συνιστούν απειλή για τις ομάδες και τα πρόσωπα που γίνονται στόχος τους, γι' αυτό απαιτείται η παροχή από το κράτος αυξημένου βαθμού προστασίας, με τη λήψη ποικίλων μέτρων, ώστε να επιβάλλονται αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, τόσο κατά των φυσικών προσώπων, τα οποία διαπράττουν τέτοια εγκλήματα, όσο και κατά των νομικών προσώπων, που εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο σε αυτά.

3.2. Ενιαίος μηχανισμός καταγραφής περιστατικών ρατσισμού και ξενοφοβίας.

Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση φαινομένων ρατσιστικής βίας στη χώρα μας, συστάθηκε, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μηχανισμός καταγραφής, σε ενιαία βάση δεδομένων, περιστατικών ρατσισμού και ξενοφοβίας, με σκοπό την άμεση ενημέρωση των διεθνών οργανισμών, σε συντρέχουσα περίπτωση, και την παρακολούθηση της εξέλιξης των σχετικών υποθέσεων.

Στο πλαίσιο αυτό συνεχίστηκε και κατά το έτος 2017, η υλοποίηση της υποχρέωσης των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, να καταγράφουν και να αποστέλλουν σχετικά στοιχεία, δύο φορές το έτος, στο ως άνω Υπουργείο, το οποίο είναι αρμόδιο για την

περαιτέρω επεξεργασία τους, καθώς και για την παρακολούθηση της εξέλιξης των σχετικών υποθέσεων.

3.3. Νομοθετικό έργο και διοικητικές ενέργειες για την πρόληψη και καταστολή περιστατικών ρατσισμού και ξеноφοβίας.

Σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, τα αδικήματα που σχετίζονται με την πρόκληση βασανιστηρίων ή άλλων προσβολών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας *«από υπαλλήλους ή στρατιωτικούς, στα καθήκοντα των οποίων ανάγεται η ανάκριση ή εξέταση αξιόποινων πράξεων ή η φύλαξη ή επιμέλεια κρατουμένων»* και λαμβάνουν χώρα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δίδονται αυτεπαγγέλτως, ενώ παράλληλα για τα εν λόγω αδικήματα υφίσταται νομικό πλαίσιο με ποινές που προβλέπονται από τα άρθρα 137Α–137Δ Π.Κ. Επίσης, στον Κώδικα Δεοντολογίας του Αστυνομικού περιέχονται διατάξεις, οι οποίες απαγορεύουν ρητά κάθε μορφή βίας κατά την αστυνομική δράση.

Ανεξάρτητα από τον ποινικό έλεγχο, το πειθαρχικό δίκαιο της Ελληνικής Αστυνομίας προβλέπει την ανώτατη ποινή της απόταξης του αστυνομικού από το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας, όταν αποδειχθεί ότι ενέχεται σε πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια ή άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την έννοια του άρθρου 137Α του Π.Κ. (άρθρο 10 παρ. 1 περ. γ' του π.δ. 120/2008), ενώ με διάταξη του ίδιου ως άνω διατάγματος προβλέπεται ότι, η εξέταση των πειθαρχικών παραπτώματων που φέρονται ότι τελέστηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτώματων (άρθρο 23 π.δ. 120/2008).

Συνεχώς χαρακτηρίζεται η προσπάθεια, που καταβάλλεται για τη δημιουργία μίας αστυνομικής κουλτούρας βασισμένης στο σεβασμό των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών του ατόμου κατά την αστυνομική δράση και προς τούτο κάθε καταγγελία ή πληροφορία για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικών και παραβίασης των δικαιωμάτων του ατόμου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας, για συγκάλυψη παραβατικών συμπεριφορών και γενικά για παράνομες ενέργειες ή παραλείψεις, εξετάζεται με ιδιαίτερη προσοχή, βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Περαιτέρω, σε περιπτώσεις δημοσίευσης εκθέσεων διεθνών οργάνων ή Μ.Κ.Ο. που δραστηριοποιούνται στο χώρο της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και σε περιπτώσεις αιτιάσεων αναφορικά με επίμεμπτη συμπεριφορά αστυνομικών σε βάρος ατόμων (π.χ. αιτιάσεις που δέχθηκε η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ICRC), κατά την επίσκεψη μελών της στη Χώρα μας τον Ιούνιο του 2016), η βούληση της πολιτικής και φυσικής ηγεσίας του Σώματος για μηδενική ανοχή είναι δεδομένη. Περαιτέρω, οι Υπηρεσίες του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας προβαίνουν άμεσα και κατά προτεραιότητα στη διερεύνηση κάθε παράνομης, αντικανονικής ή απρεπούς συμπεριφοράς αστυνομικών.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι με τον ν.4443/2016 (ΦΕΚ Α'-232/09-12-2016) τροποποιήθηκαν πλήρως οι διατάξεις του ν.3938/2011 αναφορικά με τη σύσταση και λειτουργία του Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, συστάθηκε Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας για τα Σώματα Ασφαλείας και τους Υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης και ορίστηκε προς τούτο η Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη».

Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που επήλθαν με την έκδοση του προαναφερόμενου νόμου και έχοντας ως στόχο τη εύρυθμη λειτουργία των υφισταμένων Υπηρεσιών του και την ενημέρωση αυτών για τις αρμοδιότητες της Αρχής, προς πλήρη εφαρμογή και συμμόρφωση με αυτές, εξέδωσε την υπ' αριθ. 1647/17/1211222 από 15.6.2017 εγκύκλιο διαταγή με θέμα τη «*Σύσταση Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας και τους υπαλλήλους των Καταστημάτων Κράτησης*», προκειμένου αποτελέσει αντικείμενο ενδεδειγμένης μελέτης, ιδιαιτέρως από το προσωπικό των Υπηρεσιών, που ασχολείται με τη διεκπεραίωση πειθαρχικών υποθέσεων. Επιπροσθέτως, αποστέλλονται σε εβδομαδιαία βάση προς την Ανεξάρτητη Αρχή, σε ηλεκτρονική μορφή, υποθέσεις για περιστατικά αυθαιρεσίας, που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4443/2016.

3.4. Δράσεις-πρωτοβουλίες που λήφθηκαν επί ζητημάτων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και χρονοδιαγράμματα υλοποίησης αυτών.

Στο πλαίσιο αυτό το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας προέβη στην ανάπτυξη ειδικότερων δράσεων στον τομέα αυτό:

- i. κατάθεση πρότασης για συγχρηματοδοτούμενη από την Ευρωπαϊκή Ένωση Δράση κατά των Εγκλημάτων Μίσους, του Ρατσισμού, της Μισαλλοδοξίας και της Ξενοφοβίας,
- ii. ορισμός εκπροσώπου Αξιωματικού της Ελληνικής Αστυνομίας για συμμετοχή στις προπαρασκευαστικές συναντήσεις του Συμβουλίου Εμπειρογνομόνων του ν. 4430/2016 (άρ.48) του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά,
- iii. εκπαίδευση αστυνομικών διαμεσολαβητών επί θεμάτων κοινωνικής διαμεσολάβησης και προληπτικής ασφάλειας, σε επιλεγμένες περιοχές-στόχους της Χώρας με σημαντική πληθυσμιακή συγκέντρωση Ρομά, η οποία υλοποιήθηκε με μέριμνα του Κέντρου Μελετών Ασφαλείας (ΚΕ.ΜΕ.Α.) σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά,
- iv. συνάντηση Αξιωματικών με μέλη της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος στο πλαίσιο ανάληψης δράσεων διευκόλυνσης της επικοινωνίας της ευάλωτης πληθυσμιακής ομάδας των κωφών και βαρήκοων πολιτών της χώρας με τις δημόσιες Υπηρεσίες μεταξύ των οποίων και η Ελληνική Αστυνομία,

- v. σύσταση Ομάδας Εργασίας υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας για την επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την ακούσια νοσηλεία στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιήθηκε σχετική συνεδρίαση, την 10-01-2018, με τη συμμετοχή δύο εκπροσώπων Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας.

3.5. Συναντήσεις–συνεργασίες με εθνικούς και διεθνείς φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς αντιμετώπισης του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων.

Κατά το παρελθόν έτος (2017) Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας συμμετείχαν:

- i. σε ομάδες εργασίας και συνεδριάσεις του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας,
- ii. στην τρίτη και τέταρτη συνάντηση Ομάδας υψηλού επιπέδου για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας στις Βρυξέλλες,
- iii. σε συναντήσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του ΟΑΣΕ/ODIHR στο πλαίσιο ενός προγράμματος για την αντιμετώπιση των ρατσιστικών εγκλημάτων στην Ελλάδα,
- iv. σε συνέδριο του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), που διοργανώθηκε στις Βρυξέλλες, σε συνεργασία με την Εσθονική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με θέμα «*Εμπειρίες μεταναστών και μειονοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση*», όπου παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα δημοσκοπήσεως/έρευνας του Οργανισμού, σχετικά με τις μειονότητες και τους μετανάστες που διαβιούν στην Ευρώπη και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

4. Δράσεις για την προστασία από την εμπορία ανθρώπων.

Η αντιμετώπιση του ζητήματος της εμπορίας ανθρώπων, τόσο στο πλαίσιο του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Προγράμματος της Ελληνικής Αστυνομίας 2015-2019, όσο και στο Πρόγραμμα Αντεγκληματικής Πολιτικής 2015-2019, τίθεται ως βασικός άξονας για την ενίσχυση του περιβάλλοντος εσωτερικής ασφάλειας και επιχειρείται μέσω συγκεκριμένων προτεραιοτήτων, στόχων και δράσεων επίτευξης. Η Ελληνική Αστυνομία δια του προληπτικού και κατασταλτικού της ρόλου και μέσα από ένα πλέγμα ενεργειών, συμβάλει καθοριστικά στην αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού και στην προστασία των θυμάτων του, ενώ παρακολουθείται σε συστηματική βάση, από τις Υπηρεσίες της «πρώτης γραμμής», ο τρόπος χειρισμού των σχετικών υποθέσεων και διαχείρισης των θυμάτων αυτών, παρεμβαίνοντας δια στοχευμένων κατευθύνσεων για το συντονισμό των ενεργειών και τη βελτιστοποίηση της συνεργασίας με συναρμόδιους φορείς.

Καθοριστικής συμβολής προς επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων κρίνεται, μεταξύ άλλων, και η συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας που απασχολείται με τη διερεύνηση υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων, ενώ αξιοσημείωτο χρήζει το γεγονός ότι η εν λόγω θεματική ενότητα συμπεριλαμβάνεται πλέον και στη διδακτέα ύλη των σπουδαστών των Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας.

5. Δράσεις για την προστασία από την ενδοοικογενειακή βία.

Η αντιμετώπιση του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας δια της άμεσης ανταπόκρισης και διερεύνησης των πληροφοριών, που παρέχονται μέσω των καταγγελιών των σχετικών περιπτώσεων, της ενημέρωσης των εισαγγελικών αρχών και της συνεργασίας με συναρμόδιους φορείς υποστήριξης των θυμάτων (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων, Ε.Κ.Κ.Α.), αποτελεί βασική προτεραιότητα του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας.

Επιπροσθέτως και με γνώμονα τη σπουδαιότητα της αντιμετώπισης των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας, σημαντική προσπάθεια καταβάλλεται, από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, προκειμένου να είναι συνεχής και αδιάλειπτη η συμμετοχή του αστυνομικού προσωπικού σε επιμορφωτικά σεμινάρια και σε εκδηλώσεις που διοργανώνονται από συναρμόδιους κυβερνητικούς ή μη φορείς, για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση επί του εν λόγω ζητήματος. Προς τούτο, αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας συμμετείχαν σε:

- i. εναρκτήριο συνέδριο του Ευρωπαϊκού Έργου ARIADNE με θέμα την ενδοοικογενειακή βία,
- ii. συνάντηση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Ένωσης Ποινολόγων και Μαχόμενων Δικηγόρων και του Συλλόγου Ελλήνων Ψυχολόγων σχετικά με την εκπαίδευση σε θέματα διαμεσολάβησης, πρόληψης και αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας.

6. Δράσεις για την προστασία από τη διακίνηση και χρήση ναρκωτικών ουσιών.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας της Ελληνικής Αστυνομίας με τον Ο.ΚΑ.ΝΑ. στον τομέα της καταπολέμησης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών από ανηλίκους και της προστασίας αυτών, υπεγράφη την 20-05-2016, «Πρωτόκολλο Συνεργασίας», μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και του προαναφερόμενου Οργανισμού βάσει του οποίου, μεταξύ άλλων, αποφασίστηκε:

- i. η συνέχιση της συνεργασίας της Υπηρεσίας Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης του Ο.ΚΑ.ΝΑ. με την Ελληνική Αστυνομία, μέσω των προγραμμάτων «*Εναλλακτικά της φυλάκισης μέτρα*». Η ως άνω Υπηρεσία απευθύνεται σε παραβάτες, χρήστες ναρκωτικών ουσιών, οι οποίοι συλλαμβάνονται για παραβάσεις της «Περί

Ναρκωτικών» νομοθεσίας, με στόχο την έγκαιρη παρέμβαση, μέσω ψυχολογικής στήριξης των ιδίων και των οικογενειών τους, ενημέρωσης γύρω από τις ουσίες και τις συνέπειές τους, αξιολόγησης των ατομικών δυσκολιών και αναγκών των συλληφθέντων και παραπομπής σε θεραπεία, για την πρόληψη μελλοντικής παραβατικότητας και χρήσης ουσιών,

- ii. η συνεργασία των Υπηρεσιών του φορέα μας με τα Κέντρα Πρόληψης του Ο.ΚΑ.ΝΑ., για την ανάπτυξη κοινών δράσεων, με στόχο την ευαισθητοποίηση σε θέματα πρόληψης των εξαρτήσεων, καθώς και σε θέματα προαγωγής και ψυχοκοινωνικής υγείας. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του προηγούμενου έτους, συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων του Ο.ΚΑ.ΝΑ. και της Ελληνικής Αστυνομίας, με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας, μέσω της διεύρυνσης και της επέκτασης των προαναφερόμενων δράσεων.

7. Δράσεις για την προστασία των ανηλίκων.

Το Υπουργείο Εσωτερικών και η Ελληνική Αστυνομία προσεγγίζουν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προσοχή το θέμα της προστασίας των ανηλίκων από κάθε κίνδυνο σωματικής, ψυχικής ή άλλου είδους κακοποίηση και κάθε ενδεχόμενο παραβατικότητας και θυματοποίησής τους, με παράλληλη μέριμνα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους.

Προς επίτευξη του σκοπού αυτού αξιοποιούνται όλα τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη στατιστική και εγκληματολογική ανάλυση, των σχετικών με τα αίτια και τις τρέχουσες τάσεις στοιχείων, ενώ παράλληλα λαμβάνονται προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα, ήτοι:

- i. έκδοση διαταγών και οδηγιών προς τις αστυνομικές Υπηρεσίες για το σχεδιασμό, την οργάνωση, το συντονισμό και την υλοποίηση δράσεων πρόληψης και αποτροπής της παραβατικής συμπεριφοράς και της θυματοποίησης των ανηλίκων, καθώς και για την άμεση ανταπόκριση και παροχή κάθε δυνατής συνδρομής στη διερεύνηση σχετικών καταγγελιών,
- ii. χαρτογράφηση των σχολείων της περιοχής αρμοδιότητας κάθε Αστυνομικού Τμήματος,
- iii. εντατική επιτήρηση των χώρων, όπου συχνάζουν ή παραμένουν ανήλικοι, όπως χώροι σχολείων, φροντιστήρια, χώροι άθλησης κ.α.,
- iv. διενέργεια πεζών και εποχούμενων περιπολιών περιμετρικά των σχολείων και των σχολικών συγκροτημάτων από προσωπικό των αρμόδιων περιφερειακών Υπηρεσιών, στο πλαίσιο της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας,
- v. ενίσχυση της συνεργασίας και της επικοινωνίας με τη σχολική κοινότητα μέσω των αστυνομικών που έχουν ορισθεί από τα Τμήματα Ασφαλείας, ως σημεία επαφής-σύνδεσμοί με τα σχολεία της εδαφικής τους αρμοδιότητας.

Με στόχο την υιοθέτηση αστυνομικών πρακτικών αποτελεσματικής συνεργασίας με συναρμόδιους Φορείς και την ανάπτυξη σχέσεων αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αποτελεσματικότερης αντίδρασης των αστυνομικών Υπηρεσιών στα ανακύπτοντα γεγονότα:

- i. πραγματοποιούνται, σε συστηματική βάση, από αστυνομικούς διαφόρων Υπηρεσιών, διαλέξεις, ενημερώσεις και ημερίδες για τα ναρκωτικά και για άλλες μορφές εγκληματικότητας σε σχολεία και φροντιστήρια,
- ii. λαμβάνουν χώρα συμμετοχές αστυνομικών σε Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας και σε συναντήσεις με συναρμόδιους φορείς και οργανώσεις για θέματα ανηλίκων,
- iii. υπεγράφη, την 11/5/2017, Μνημόνιο Συνεργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τη συστηματική συνεργασία των προαναφερόμενων φορέων σε θέματα και αντικείμενα κοινού ενδιαφέροντος.

8. Δράσεις σε περιπτώσεις εξαφανίσεων ανηλίκων.

Στο υπάρχον κανονιστικό πλαίσιο {π.δ. 141/91 (ΦΕΚ Α' -58/30-04-1191) & 2/1985 Κ.Δ.} όπως ισχύει, αποτυπώνονται με λεπτομέρεια και πληρότητα οι ενέργειες που οφείλει να εκδηλώνει το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας σε κάθε περίπτωση δήλωσης εξαφάνισης ανηλίκου.

Στο πλαίσιο των ενεργειών του για την ενίσχυση των διαδικασιών διαχείρισης του εν λόγω φαινομένου, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, αναγνωρίζοντας ότι η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση του προσωπικού της είναι ζωτικής σημασίας, έχει διαβιβάσει σε όλες τις αστυνομικές Υπηρεσίες της Χώρας πλήθος διαταγών και οδηγιών, για τον ορθό χειρισμό υποθέσεων όπου εμπλέκονται ανήλικοι, τις οποίες επικαιροποιεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Περαιτέρω, με δεδομένο ότι στο ζήτημα της προστασίας των ανηλίκων εμπλέκονται δραστηριοποιούνται και άλλοι κρατικοί φορείς και Μ.Κ.Ο., το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Υπηρεσιών του στο υπόψη ζήτημα, έχει αναπτύξει συνεργασίες με τους φορείς αυτούς. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η σύναψη Μνημονίου Συνεργασίας του Υπουργείου με το σύλλογο «Το Χαμόγελο του Παιδιού», το έτος 2010, ενώ ήδη από το 2007 συμμετέχει στο Πρόγραμμα αναζητήσεων εξαφανισθέντων ανηλίκων "AMBER ALERT HELLAS", με σκοπό την έγκαιρη και έγκυρη ειδοποίηση και ενημέρωση των πολιτών, αναφορικά με περιστατικά εξαφάνισης - απαγωγής ανηλίκων. Η εν λόγω συνεργασία συνεχίστηκε αρμονικά και κατά το προηγούμενο έτος (2017).

Οι εξαφανίσεις ανηλίκων αποτελούν φαινόμενο το οποίο σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζει ευρωπαϊκές ή ακόμη και διεθνείς διαστάσεις, γεγονός που καθιστά αναγκαία και απαραίτητη την ανάπτυξη ουσιαστικής συνεργασίας με τις αλλοδαπές αστυνομικές Αρχές, για την αντιμετώπισή του. Προς τούτο, οι αρμόδιες διωκτικές Υπηρεσίες της Χώρας μας συνεργάζονται αμοιβαία με τις αντίστοιχες διωκτικές Αρχές Ευρωπαϊκών και άλλων χωρών, μέσω των διεθνών διαύλων επικοινωνίας INTERPOL και EUROPOL, ανταλλάσσοντας πληροφορίες και στοιχεία, όποτε τούτο χρειασθεί.

9. Δράσεις προστασίας μαθητών και σχολικών συγκροτημάτων κατά τη σχολική περίοδο 2017-2018.

Για την εξασφάλιση συνθηκών ασφάλειας και απρόσκοπτης λειτουργίας των σχολείων της χώρας και την προστασία της μαθητικής κοινότητας (μαθητών, εκπαιδευτικών) καθώς και των σχολικών συγκροτημάτων η Ελληνική Αστυνομία, κατά την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς (2017 - 2018), ενεργοποίησε βάσει ειδικού σχεδιασμού, τις ακόλουθες δράσεις:

- i. επιτήρηση των σχολικών συγκροτημάτων και δραστηριοποίηση συνεργείων για τη διενέργεια ελέγχων ύποπτων ατόμων και οχημάτων, στην ευρύτερη περιοχή των σχολικών συγκροτημάτων,
- ii. έλεγχοι από συνεργεία της τροχαίας στα σχολικά λεωφορεία, λόγω της φύσης του μεταφορικού τους έργου και μέτρα τροχαίας για την προστασία των μαθητών από τροχαία ατυχήματα,
- iii. έλεγχοι στα κυλικεία των σχολείων, σε παρακείμενα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και σε καταστήματα που λειτουργούν στα σημεία που πραγματοποιούνται σχολικές εκδρομές, προκειμένου να προστατευθεί η υγεία μαθητών και εκπαιδευτικών,
- iv. τακτικοί έλεγχοι σε τουριστικά καταλύματα και επιχειρήσεις, με σκοπό την παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών στους μαθητές και εξασφάλιση της ασφαλούς διαμονής τους, κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών εκδρομών,
- v. συνεργασία με τους Διευθυντές των σχολείων και τους Προέδρους των Συλλόγων γονέων και κηδεμόνων, για την άμεση αντιμετώπιση ζητημάτων που τυχόν ανακύπτουν σε σχέση με την ασφάλεια και την προστασία των μαθητών,
- vi. διανομή έντυπων φυλλαδίων σε μαθητές και γονείς, για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση τους σε θέματα οδικής ασφάλειας,
- vii. πραγματοποίηση ενημερωτικών διαλέξεων για την οδική ασφάλεια, την κυκλοφοριακή αγωγή και παιδεία, την ασφάλεια στο διαδίκτυο, την προστασία από τα ναρκωτικά κ.λπ. θέματα.

10. Δράσεις για την προστασία από το ηλεκτρονικό έγκλημα.

Από την αρμόδια Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (ΔΙ.Δ.Η.Ε.) του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας αναπτύχθηκαν πλήθος δράσεων, αφενός στον τομέα της δίωξης των εγκλημάτων που διαπράττονται μέσω διαδικτύου ή με τη χρήση αυτού κι αφετέρου στον τομέα της πρόληψης και ενημέρωσης των πολιτών για ζητήματα ασφαλούς πλοήγησης στο Διαδίκτυο, στο πλαίσιο της προάσπισης του δικαιώματός τους στην ενημέρωση, την ασφάλεια και τη συμμετοχή στην οικονομική ζωή της χώρας.

Στο πλαίσιο του προληπτικού έργου της Ελληνικής Αστυνομίας και για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, έχουν αναπτυχθεί διάφορες καινοτόμες δράσεις, έχοντας ως στόχο την ενημέρωση των πολιτών, δίνοντας έμφαση στα ανήλικα άτομα και ειδικότερα στη μαθητική κοινότητα, με επίκεντρο τους κινδύνους που ελλοχεύουν κατά την πλοήγησή τους στο διαδίκτυο και για τους τρόπους με τους οποίους οι κίνδυνοι αυτοί μπορούν να αποφευχθούν.

Ειδικότερα, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας μέσω της ΔΙ.Δ.Η.Ε. έχει εφαρμόσει και συνεχίζει να εφαρμόζει τις κάτωθι καινοτόμες δράσεις:

- i. Διοργάνωση ημερίδων ασφαλούς πλοήγησης: Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, έχοντας ως στόχο την ενημέρωση μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών για τα φαινόμενα διαδικτυακής βίας, σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης ανηλίκων, τους κινδύνους που ελλοχεύουν στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης και γενικά την πρόληψη και την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες, διοργανώνει ημερίδες σε όλη την Ελληνική Επικράτεια.
- ii. Τηλεδιασκέψεις με σχολικές μονάδες: Πραγματοποιούνται ενημερώσεις σε σχολεία ανά την επικράτεια μέσω της υιοθέτησης της τεχνολογίας των τηλεδιασκέψεων με παράλληλη σύνδεση σε πολλαπλά σημεία. Η τηλεδιάσκεψη γίνεται σε πραγματικό χρόνο και επιτρέπει να πραγματοποιηθεί παρουσίαση, συνομιλία, ερωτήσεις και απαντήσεις μεταξύ ομιλητών και ακροατών που βρίσκονται σε απόσταση.
- iii. Εκπαιδευτικές επισκέψεις: Καθημερινά η ΔΙ.Δ.Η.Ε. γίνεται αποδέκτης πολλών αιτημάτων σχολείων και διάφορων φορέων που θέλουν να επισκεφτούν τις εγκαταστάσεις της και να ενημερωθούν σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια στο διαδίκτυο. Μέχρι σήμερα, έχουν πραγματοποιηθεί δεκάδες ενημερωτικές επισκέψεις.
- iv. Κέντρο Διαχείρισης Διαδικτυακού Κινδύνου και τηλεφωνικό κέντρο "Cyber Alert": το Κέντρο λειτουργεί σε 24ωρη βάση, όπου εξειδικευμένοι αστυνομικοί διαχειρίζονται τις καταγγελίες των πολιτών. Οι εν λόγω πληροφορίες και καταγγελίες περιέρχονται στην αρμόδια Υπηρεσία, είτε μέσω του πενταψήφιου τηλεφωνικού αριθμού 11188, είτε μέσω μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη θυρίδα ccu@cybercrimeunit.gov.gr, είτε μέσω των ψηφιακών εφαρμογών για φορητές συσκευές "Cyberkid" και "Feel Safe", είτε μέσω της νέας διαδικτυακής πύλης (Portal)

της Ελληνικής Αστυνομίας, όπου πολίτες, επιχειρήσεις και φορείς έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν καταγγελίες - αιτήσεις Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (e-crime) προς την αρμόδια Υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας. Με αυτόν τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα στον καλούντα να συνομιλήσει απευθείας με εξειδικευμένο αστυνομικό, επιλέγοντας τον προσφορότερο για εκείνον τρόπο επικοινωνίας,

- v. Cyberalert: για την άμεση, συγκεντρωτική και διαδραστική ενημέρωση των πολιτών για τους νέους κινδύνους στον τομέα του κυβερνοεγκλήματος δημιουργήθηκε και λειτουργεί ο ιστότοπος www.cyberalert.gr, ενώ υλοποιήθηκε και η είσοδος του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Στόχος είναι η προστασία των πολιτών από κινδύνους για τους οποίους απαιτείται ουσιαστική και γρήγορη ενημέρωση προκειμένου να γίνει εφικτή η πρόληψη του κυβερνοεγκλήματος και οι χρήστες να προστατευτούν σε προσωπικό επίπεδο, αλλά και να εξοικονομηθούν μεγάλα χρηματικά ποσά, τα οποία διακινούνται μέσα σε δευτερόλεπτα μέσω διαδικτύου σε όλο τον κόσμο.
- vi. Cyberkid: Η ιστοσελίδα του Cyberkid δημιουργήθηκε με σκοπό να ενημερώνει καθημερινά τους γονείς και τα παιδιά κάθε οικογένειας για την ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο και τους κινδύνους που ελλοχεύουν σε αυτό, ενώ παρέχει και τη δυνατότητα ψυχαγωγίας μέσω διαφόρων παιχνιδιών. Παράλληλα, δια των μέσων κοινωνικής δικτύωσης παρέχεται ενημέρωση σχετικά με θέματα της επικαιρότητας σε πραγματικό χρόνο και δίνεται η δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος.
- vii. Feelsafe: Η εφαρμογή Feelsafe για κινητά δημιουργήθηκε με σκοπό να ενημερώνει καθημερινά τους πολίτες για νέους κινδύνους και τρέχουσες παγίδες – απάτες που ελλοχεύουν στο διαδίκτυο. Παράλληλα, είναι μία διαδραστική εφαρμογή, η οποία δίνει τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος μέσω της online γραμμής καταγγελιών (SOS) με τη χρήση ενός κουμπιού.
- viii. Say no!: Σε προληπτικό επίπεδο η Ελληνική Αστυνομία, μέσω του προσωπικού της Διεύθυνσης Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος συμμετέχει ενεργά, από τη Δευτέρα 19 Ιουνίου 2017, στην πανευρωπαϊκή εκστρατεία «Say No!» για την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με το φαινόμενο του σεξουαλικού εκβιασμού και εξαναγκασμού των παιδιών, μέσω του διαδικτύου. Στην εκστρατεία ενημέρωσης, η οποία υλοποιείται με πρωτοβουλία της Europol, συμμετέχουν οι αρμόδιες Αρχές από το σύνολο των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ix. «No More Ransom»: Η Ελληνική Αστυνομία υποστηρίζει, από τις 25 Ιουλίου 2017, την πρωτοβουλία «No More Ransom» της Europol για την αντιμετώπιση του λυτρισμικού (ransomware) με τη λειτουργία ιστοτόπου.
- x. Ορισμός Εισαγγελέα εποπτεύων την ΔΙ.Δ.Η.Ε. σχετικά με την λειτουργία του κέντρου "Δίκτυο 24/7": Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 4411/2016 (ΦΕΚ Α-142)

«Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της, σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών - Μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης – πλαισίου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ρυθμίσεις σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις», ορίστηκε ως σημείο επαφής η Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, υπό την εποπτεία Εισαγγελέα Εφετών, για την εκπλήρωση των σκοπών του άρθρου 13 παρ. 1 και άρθρου 35 της Σύμβασης, σχετικά με τη λειτουργία του κέντρου "Δίκτυο 24/7". Στο πλαίσιο αυτό, κατά το έτος 2017, ορίσθηκε από την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, αρμόδια Εισαγγελέας για την εποπτεία της Διεύθυνσης Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος.

11. Δράσεις για την προστασία από το οικονομικό έγκλημα και την αδήλωτη εργασία.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της αποστολής της η Ελληνική Αστυνομία αναπτύσσει δράσεις, μέσω της αρμόδιας Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Α.), για την πρόληψη, έρευνα και καταστολή οικονομικών εγκλημάτων που τελέστηκαν σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων του Δημοσίου και της εθνικής οικονομίας γενικότερα και εμφανίζουν τα χαρακτηριστικά του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και την έρευνα, πρόληψη και καταστολή της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής, ακόμα και στις περιπτώσεις που δεν συνιστούν αξιόποινες πράξεις.

Μεταξύ των αδικημάτων αρμοδιότητας της Δ.Ο.Α. (άρθρο 32 του Π.Δ. 178/2014), συμπεριλαμβάνονται και αδικήματα που αφορούν στις παραβάσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας, σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, την αδήλωτη εργασία και την παράνομη απασχόληση και οποιαδήποτε άλλη παράβαση από την οποία προκαλείται οικονομική βλάβη σε βάρος των οργανισμών, φορέων, ταμείων και υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας.

Η Δ.Ο.Α., στο πλαίσιο κοινών ελέγχων για παραβάσεις ασφαλιστικής νομοθεσίας, συνεργάζεται με τις Υπηρεσίες Σ.ΕΠ.Ε., ΕΦΚΑ, ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, Ε.ΥΠ.Ε.Α. και Π.Ε.Κ.Α.. Επιπλέον, το έτος 2017, υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας με το Σ.ΕΠ.Ε., για την υλοποίηση σχετικού Πιλοτικού Προγράμματος.

12. Καλλιέργεια και ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ αστυνομίας-πολίτη.

Στο πλαίσιο σύγκλισης της Αστυνομίας με την κοινωνία, της εξωστρέφειας, της ανάπτυξης σχέσεων αμοιβαίας εμπιστοσύνης, κατανόησης και συνεργασίας του αστυνομικού με τον πολίτη και της ενίσχυσης του αισθήματος ασφάλειας, εξακολούθησε και κατά το έτος 2017 η υλοποίηση ορισμένων δράσεων με επίκεντρο τη διασφάλιση των

δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων που διαβιούν στη χώρα, ενώ παράλληλα ξεκίνησε η εφαρμογή και νέων καινοτόμων δράσεων.

12.1. Αστυνομικός της γειτονιάς.

Μετά το πέρας της πιλοτικής λειτουργίας του θεσμού και συγκεκριμένα από την 29-6-2015, ξεκίνησε η επέκτασή του και πλέον ο θεσμός εφαρμόζεται σε (39) Αστυνομικά Τμήματα της χώρας και αστυνομεύει (104) τομείς-γειτονιές, με (197) Αστυνομικούς.

Στο πλαίσιο της αποστολής τους, οι «Αστυνομικοί της Γειτονιάς» ανέπτυξαν συνεργασίες με τοπικούς Φορείς & Αρχές, ενώ πραγματοποιήθηκαν από κοινού εκδηλώσεις & ομιλίες για ζητήματα τοπικού ενδιαφέροντος σε σχολεία, Κ.Α.Π.Η., επιχειρήσεις κ.τλ. Άλλα ειδικότερα θέματα που απασχόλησαν τους «Αστυνομικούς της Γειτονιάς», αφορούσαν την επιτήρηση σχολικών συγκροτημάτων, ιερών ναών, αθλητικών χώρων, καθώς και την εξυπηρέτηση ηλικιωμένων ατόμων & Α.μ.Ε.Α. Ιδιαίτερη συνεισφορά υπήρξε στην αντιμετώπιση του παραεμπορίου, παρέχοντας αρωγή στους αρμόδιους φορείς του εκάστοτε Δήμου.

12.2. Ώρα του Πολίτη, των Φορέων και των Κοινωνικών Εταίρων.

Η Ώρα του Πολίτη, των Φορέων και των Κοινωνικών Εταίρων στην Ελληνική Αστυνομία, καθιερώθηκε από το έτος 2015 και συνεχίστηκε αδιάλειπτα και κατά το έτος 2017.

Σε εβδομαδιαία βάση και συγκεκριμένα, κάθε Δευτέρα και κατά τις ώρες 18:00- 20:00, σε όλα τα Αστυνομικά Τμήματα της Χώρας, οι Διοικητές των Αστυνομικών Τμημάτων ή οι νόμιμοι αναπληρωτές τους, δέχονται πολίτες, Φορείς και κοινωνικούς εταίρους της περιοχής ευθύνης τους, προκειμένου οι τελευταίοι να εκθέσουν τις απόψεις - προτάσεις τους και να θέσουν τους προβληματισμούς τους για θέματα που τους απασχολούν και είναι συνδεδεμένα με τη δράση και το έργο της Αστυνομίας.

Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται να δημιουργηθεί ένα σταθερό πλαίσιο αμφίδρομης επικοινωνίας-ακρόασης-ενημέρωσης, τόσο από την Αστυνομία για τα προβλήματα αστυνομικής φύσεως που απασχολούν την τοπική κοινωνία, όσο και από τους πολίτες, φορείς και εταίρους για τις δράσεις και τις προσπάθειες επίλυσης αυτών εκ μέρους της Αστυνομίας.

12.3. Γραφεία Εξυπηρέτησης Επισκεπτών Αθηνών.

Στην άμεση και ικανοποιητική εξυπηρέτηση των επισκεπτών-τουριστών, παρέχοντας σε αυτούς τις κατάλληλες οδηγίες και απαραίτητες πληροφορίες, ενισχύοντας το αίσθημα ασφάλειας κατά την παραμονή τους στη χώρα μας, συνέβαλε η ίδρυση των Γραφείων Εξυπηρέτησης Επισκεπτών Αθηνών, τον Οκτώβριο του έτους 2015 και η συνέχιση της λειτουργίας του και κατά το έτος 2017. Η δράση αυτή συνέβαλε παράλληλα και στην

άμεση ανταπόκριση και αποτελεσματική διαχείριση των όποιων προβλημάτων ή περιστατικών ανέκυπταν και στη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των επισκεπτών-τουριστών, ενισχύοντας την πεποίθηση ότι η Ελλάδα είναι μια δημοκρατική και ασφαλής χώρα.

12.4. Ο Θεσμός του «Ποδηλάτη».

Με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της τουριστικής εικόνας της χώρας μας και τη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας όλων των επισκεπτών σε τουριστικούς προορισμούς, εφαρμόστηκε και κατά το έτος 2017 η αστυνόμευση με χρήση ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων.

Ο θεσμός του ποδηλάτη τέθηκε σε πιλοτική εφαρμογή στην πόλη της Θεσσαλονίκης, την 4 Σεπτεμβρίου 2015, και προβλήθηκε με επιτυχία στο κοινό και στην πόλη των Αθηνών την 2 Οκτωβρίου 2015 και συγκεκριμένα στην ευρύτερη περιοχή του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης. Με Απόφαση του κ. Αρχηγού, η εφαρμογή του θεσμού επεκτάθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σε περιοχές που παρουσιάζουν έντονο τουριστικό ενδιαφέρον, υπό την προϋπόθεση ότι οι καιρικές συνθήκες, κατά τη χειμερινή περίοδο, το επιτρέπουν.

12.5. Ο Θεσμός του «Τοπικού Αστυνόμου».

Το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του επιπέδου εξυπηρέτησης των πολιτών, ιδίως της απομακρυσμένης ελληνικής περιφέρειας και εκπληρώνοντας την κοινωνική προσδοκία για καθημερινή παρουσία και άμεση επικοινωνία του πολίτη με τον αστυνομικό, θεσμοθέτησε τον «Τοπικό Αστυνόμο».

Ο θεσμός του «Τοπικού Αστυνόμου» λειτουργεί από 1η Μαρτίου 2017 και έως σήμερα εφαρμόζεται σε (43) Δημοτικές-Τοπικές κοινότητες, με ισάριθμους Αστυνομικούς και αναπληρωτές αυτών. Στο χρονικό διάστημα λειτουργίας τους, οι «Τοπικοί Αστυνόμοι» έχουν γίνει αποδεκτοί από τις τοπικές κοινωνίες, καθώς επιλύονται άμεσα τα προβλήματα των πολιτών, με αποτέλεσμα να ενισχύεται το αίσθημα ασφάλειας.

Επίσης, οι «Τοπικοί Αστυνόμοι» έρχονται σε επαφή με Φορείς και Δημάρχους των περιοχών αρμοδιότητάς τους, με τους οποίους καταγράφουν τα προβλήματα αστυνομικής φύσεως που απασχολούν τις περιοχές τους. Στο πλαίσιο αυτό, ενισχύεται η εξυπηρέτηση των κατοίκων τοπικών περιοχών σε θέματα, διοικητικών διαδικασιών, όπως είναι οι επικυρώσεις εγγράφων, οι ανανεώσεις αδειών κατοχής όπλων κυνηγίου, δηλώσεις απώλειας κ.α.. Ιδιαίτερης αποδοχής τυγχάνει ο εν λόγω θεσμός από τους κατοίκους που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες, (ηλικιωμένοι, Α.ΜΕ.Α. κ.α.), καθόσον ένεκα της αδυναμίας μετακίνησής τους, οι τοπικοί αστυνόμοι επισκέπτονται αυτούς στις οικίες τους για την επίλυση ζητημάτων που τους απασχολούν.

12.6. Η οδική ασφάλεια μέσα από τα μάτια των παιδιών.

Η οδική παιδεία είναι κομμάτι άρρηκτα συνδεδεμένο με την καθημερινότητα όλων των ανθρώπων που ζουν και κινούνται εντός της ελληνικής επικράτειας και η σωστή γνώση και τήρηση των κανόνων οδικής κυκλοφορίας και συμπεριφοράς διασφαλίζει το δικαίωμα κάθε ατόμου στην ασφάλεια και στη ζωή.

Για την περαιτέρω ευαισθητοποίηση στο θέμα της οδικής ασφάλειας, για την αποφυγή και πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων και την καλλιέργεια οδικής παιδείας και συμπεριφοράς από μικρή ηλικία, το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας διοργάνωσε σε συνεργασία με τη «ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» μία πρωτότυπη έκθεση ζωγραφικής εκπαιδευτικού χαρακτήρα «Η οδική ασφάλεια μέσα από τα μάτια των παιδιών». Η Έκθεση φιλοξενήθηκε για πρώτη φορά, το Μαΐο του 2017, στην πόλη της Θεσσαλονίκης, ενώ επισκέφθηκε και άλλες πόλεις της Ελλάδας, δίνοντας την ευκαιρία στους επισκέπτες της να γνωρίσουν μέσα από τις θαυμάσιες ζωγραφικές δημιουργίες των παιδιών τις σκέψεις και τους προβληματισμούς τους, στο μείζον ζήτημα της οδικής ασφάλειας.

13. Διαρκής εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας.

Η εκπαίδευση, γενικά, αποτελεί μία δυναμική διαδικασία μέσα στο κοινωνικό σύνολο και ως εκ τούτου, θα πρέπει να διακρίνεται από διευρυμένου ορίζοντα και συνεχούς επικαιροποίησης πεδία και γνωστικά αντικείμενα. Προς το σκοπό αυτό, η Ελληνική Αστυνομία ανταποκρινόμενη στις προκλήσεις των καιρών βελτιώνει, επικαιροποιεί και προσαρμόζει την εκπαίδευση του προσωπικού της στις νέες απαιτήσεις και τα δεδομένα που προκύπτουν.

13.1. Βασική εκπαίδευση.

Σε βασικό επίπεδο, στη **Σχολή Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας και στη Σχολή Αστυφυλάκων** διδάσκεται η θεματική ενότητα «Ανθρώπινα Δικαιώματα», ως αυτοτελές γνωστικό αντικείμενο, στο πλαίσιο των μαθημάτων «Συνταγματικό Δίκαιο-Ανθρώπινα Δικαιώματα» και «Στοιχεία Συνταγματικού Δικαίου-Ανθρώπινα Δικαιώματα και στοιχεία Διοικητικού Δικαίου». Η διδασκαλία της εν λόγω θεματικής ενότητας πραγματοποιείται από έγκριτους πανεπιστημιακούς καθηγητές και εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό. Επίσης, στις προαναφερόμενες Σχολές, πραγματοποιούνται και σχετικές με το αντικείμενο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων διαλέξεις.

Στη διδακτέα ύλη της **Σχολής Αξιωματικών** περιλαμβάνονται, ενδεικτικά, ζητήματα εθνικού και διεθνούς νομικού πλαισίου, που διέπει τα ανθρώπινα δικαιώματα, θεμελιωδών αρχών προστασίας των δικαιωμάτων αυτών, ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ρατσισμού και ξενοφοβίας, φορέων και αποδεκτών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ασύλου κατοικίας και περιορισμών αυτού, στοιχεία δικαίου καταστάσεως αλλοδαπών, προστασίας του παιδιού, της γυναίκας και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, μειονοτήτων κ.λπ.

Στη διδακτέα ύλη της **Σχολής Αστυφυλάκων** περιλαμβάνεται η αναλυτική παρουσίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά κατηγορία (δικαίωμα της ζωής, της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας, της θρησκευτικής και προσωπικής ελευθερίας, της δικαστικής προστασίας, της προηγούμενης ακρόασης, του ασύλου κατοικίας, της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της έκφρασης, τα πολιτικά δικαιώματα, τα κοινωνικά δικαιώματα κ.λπ.).

13.2. Μετεκπαίδευση.

Σύμφωνα με τη διδακτέα ύλη της **Σχολής Εθνικής Ασφάλειας** πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις με θέμα τα «Ανθρώπινα Δικαιώματα-Ρατσισμός-Ξενοφοβία-Διεθνής Προστασία», ενώ στη **Σχολή Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης**, στα τακτικά σχολεία μετεκπαίδευσης διδάχθηκαν τα μαθήματα «Συνταγματικά ατομικά δικαιώματα στην ελληνική έννομη τάξη» και «Συνταγματικό Δίκαιο» αντιστοίχως. Περαιτέρω, πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις με θέμα «Δεοντολογία- Συμπεριφορά Αστυνομικών σε σχέση με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των πολιτών», διάλεξη με θέμα «Ανθρώπινα Δικαιώματα-Ρατσισμός-Ξενοφοβία-Διεθνής Προστασία», στην εκπαίδευση των Αξιωματικών Ειδικών Καθηκόντων διδάχθηκε η ενότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ κατά την εκπαίδευση του ένστολου προσωπικού ειδικής κατηγορίας (πρώην Δημοτικοί Αστυνομικοί) διδάχθηκε το μάθημα «Στοιχεία Συνταγματικού Δικαίου-Ανθρώπινα Δικαιώματα».

13.3. Περαιτέρω εκπαιδεύσεις-διαλέξεις-ημερίδες.

Με πρωτοβουλία της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλων Φορέων, πραγματοποιήθηκε κατά το έτος 2017, στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, μεγάλος αριθμός σεμιναρίων-διαλέξεων και ημερίδων στα οποία συμμετείχε το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, αναφορικά με: την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την αντιμετώπιση του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας, την καταπολέμηση εγκλημάτων μίσους, τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των Ρομά, την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας κατά των γυναικών, της διασφάλισης των δικαιωμάτων του παιδιού, της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη διαδικασία επιστροφών, της βελτιστοποίησης των συνθηκών κράτησης, των μεθόδων επίλυσης προβλημάτων αναφορικά με θέματα υγείας και ταυτοποίησης της υπηκοότητας, τη διασφάλιση του δικαιώματος αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας και τη μεταχείριση των αλλοδαπών κατά τις επιχειρήσεις, κ.λ.π.

Κεφάλαιο 2^ο

Υλοποίηση της αποστολής της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στο πλαίσιο του σεβασμού των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως φορέας του Υπουργείου Εσωτερικών/Τομέας Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, με κύρια αποστολή το συντονισμό των συναρμόδιων φορέων που εμπλέκονται σε όλο το φάσμα της διαχείρισης κινδύνων από την εκδήλωση καταστροφών, προβαίνει, στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών της στόχων, στην ανάπτυξη δράσεων για την επίτευξή της αποστολής της, με κύριο γνώμονα την προστασία του ανθρώπου και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτού.

Για την αδιάλειπτη συνέχιση του ως άνω έργου και κατά τη διάρκεια του έτους 2017, προέβη, μέσω των αρμόδιων Υπηρεσιών της, στις ακόλουθες ειδικότερες και στοχευμένες δράσεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων:

- i. Έκδοση βιβλίου με τίτλο **«Σχέδια Εκκένωσης Κρίσιμων Υποδομών σε Περίπτωση Σεισμού ή Πυρκαγιάς για τα Άτομα με Αναπηρία»**, το οποίο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της Συμφωνίας για τις Μεγάλες Καταστροφές του Συμβουλίου της Ευρώπης (EUR-OPA Major Hazards Agreement), σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δασικών Πυρκαγιών και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Πρόβλεψης Σεισμών. Η εν λόγω έκδοση καταρτίστηκε με γνώμονα την ενσωμάτωση των αναγκών των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) στο σχεδιασμό της διαχείρισης των καταστροφών και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους απέναντι σε αυτές. Στο πλαίσιο αυτό, δόθηκε ειδικότερη έμφαση στην ανάγκη διαμόρφωσης **«Προσωπικού Σχεδίου Εκκένωσης»**, βασισμένο πάντα στις ειδικότερες ανάγκες των ΑμεΑ, ενώ παράλληλα προτάθηκαν νέα σήματα εξόδου κινδύνου ειδικά προσαρμοσμένα στις ανάγκες αυτών.
- ii. Διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας με τη συμμετοχή εκπροσώπων από εμπλεκόμενους φορείς και φορείς ΑμεΑ, με σκοπό την παρουσίαση της ως άνω έκδοσης και την έναρξη σχετικού διαλόγου για τη βελτίωση και τον εμπλουτισμό των δράσεων υπέρ της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των ΑμεΑ απέναντι στις καταστροφές.
- iii. Συνεργασία με το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) για την προσαρμογή στη γραφή Braille, έκδοση και διανομή του εντύπου οδηγιών προστασίας από καταστροφές, με τίτλο **«Ξέρεις πώς να προστατευτείς;»**.
- iv. Συμμετοχή εκπροσώπων του φορέα στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα CUIDAR, το οποίο εστιάζει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των παιδιών απέναντι στις καταστροφές, με ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά με αναπηρίες.
- v. Υποτιτλισμός των ενημερωτικών βίντεο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στον οικείο λογαριασμό της πλατφόρμας Youtube.

Επίλογος

Στο παγκόσμιο πολυπολιτισμικό περιβάλλον που διαβιούμε, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί κριτήριο και δείκτη του κοινωνικού μας πολιτισμού. Ευθύνη κάθε σύγχρονης κοινωνίας αλληλεγγύης και ανθρωπιάς αποτελεί η υπεράσπιση των δικαιωμάτων αυτών και ο σεβασμός της διαφορετικότητας, στοιχεία που ενισχύουν την κοινωνική συνοχή.

Το Υπουργείο Εσωτερικών/Τομέας Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ως κύριος εφαρμοστής του νόμου και βασικός φορέας προστασίας των έννομων αγαθών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, οφείλει να απαλείφει τη βία και τις συμπεριφορές εκείνες που απειλούν τα θεμέλια του δημοκρατικού οικοδομήματος και αποτρέπουν την πραγματική και ίση συμμετοχή στην κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό απομονώνει και αποκλείει ιδεολογίες και πράξεις που ενέχουν τα στοιχεία του ρατσισμού, της διάκρισης και της ξενοφοβίας, ενώ παράλληλα αξιώνει την έντονη επαγρύπνηση και την δυναμική αντίδραση του προσωπικού έναντι των παθογόνων εκείνων στοιχείων που θίγουν την αξιοπρέπεια των συνανθρώπων μας και αντιβαίνουν στο ισχύον εθνικό και διεθνές νομικό πλαίσιο.

Στην παρούσα έκθεση καταγράφηκε συνοπτικά ο απολογισμός των δραστηριοτήτων και των μέτρων που ελήφθησαν για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά το έτος 2017, ως ένα σημαντικό εργαλείο για την αποτύπωση της πραγματικής εικόνας των ενεργειών που υλοποιήθηκαν στον προαναφερόμενο τομέα. Σε απόλυτη συμβατότητα με την αποτελεσματικότητα του παραχθέντος έργου προγενέστερων ετών, το έργο που επιτελέστηκε ήταν εξίσου σημαντικό και πολυδιάστατο και διενεργήθηκε με απόλυτη συνέπεια και σεβασμό στις διαφορετικές αντιλήψεις, στον τρόπο ζωής και στις πολιτιστικές ιδιαιτερότητες όλων των ανθρώπων ανεξαιρέτως. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίστηκε η αρχή της αντικειμενικότητας και της ίσης μεταχείρισης απέναντι σε όλους και παρήχθη η ευκαιρία στο προσωπικό να αποδείξει, για μία ακόμα φορά, το μέγεθος της υπευθυνότητας και του επαγγελματισμού που το διακρίνει.

Με απώτερο στόχο τη θεμελίωση μιας σχέσης αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τον πολίτη και την παγίωση του αισθήματος ασφάλειας, το Υπουργείο Εσωτερικών/Τομέας Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη θα αναλύσει και θα αξιοποιήσει τα παρατιθέμενα στοιχεία, τα οποία θα αποτελέσουν εφαλτήριο για περαιτέρω προβληματισμό κατά το σχεδιασμό των μελλοντικών δράσεων του Φορέα.